

TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın iddiasına göre, Abdülhamit İttihat ve Terakki tarafından tahttan indirilmemiş olsaydı en azından Birinci Dünya Savaşı'na girmezdik.

Önce ne söylemiş, okuyalım:

"Bizi harpler perişan etti. Evvela Trablusgarp, sonra 1912 Balkan, sonra 1914-1918 Birinci Dünya Harbi, yetişmiş bütün elemanlarımızı elimizden aldı. Birinci Cihan Harbi'nde 2 milyon 900 bin gencimizi askere verdik. Nüfusun yüzde 10'u harbe gitti. Bu oran Almanlarda yüzde 14'tür. 2 milyon 900 milyon askerimizin 1 milyon 50 bini yok oldu. 450 bin şehidimiz var, esir, kayıp var. Bu kadar genç ve diri bir nüfus gidince ne tarlayı sürecektir insan, ne çalışacak eleman kaldı. Gelişmemiz durdu, perişan olduk. Almanlar bize bugünkü parayla 8 milyar dolar verdi. Hazıra dağ dayanmaz, 9 ayrı cephede savaşıyoruz. Perişan ettiler bizi. O harbe girmeyecektik. Bazıları 'Mecburduk' derler. Hayır, hiç de mecbur değildik. Eğer Sultan Abdülhamid Han indirilmemiş olsaydı, hatta Birinci Cihan Harbi çıkmayacaktı, muhteşem bir insandı, en azından harbe girmezdik. 9 milyon 100 bin kilometrekare vardı. 3 harbin sonunda 8 sene içinde 5 milyon 500 bin kilometrekare toprak kaybettik. 1918'de 3 milyon 600 bine indik, Lozan'da da 800'e indik, 2 milyon 800 bin kilometrekare daha verdik. Çok kötü yıkımlar yedik. Bunlardan birisi de eğitim öğretim sahasındaki bozgunudur."

Yukardaki belirleme "teyzemin şaqqası olsaydı dayım olurdu" çerçevesinde düşünülmelidir. Tarihte sadece kendisini görür, tarihte ne olacağının sadece kendisine bağlı olduğunu sanır. Sanır ki dünya kendisinden ibarettir. Dini eğitimin nasıl bir kafa yapısına yol açtığını buradan bile görmek mümkündür.

Abdülhamit'in saltanat süresi 1876-1909 dönemini kapsar. Döneminde imparatorluk bünyesinde yaşanan isyanları, kopmaları liste halinde sıralamayacağım. Dileyen Wikipedia'nın Türkçesinde bu listeyi görebilir.

Üç kıtaya yayılmış olan ve Abdülhamit'in batılı güçler arasındaki denge politikasıyla ayakta

kalabilen; sanayisi zayıf, askeri gücü de buna uygun olarak zayıf olan imparatorluk kaçınılmaz olarak sürekli kayıp verecekti. Bir yandan yıllardan beri baskı altında tutulan ve bağımsızlığını kazanmak isteyen halkların isyanları gerçekleşecekti, Balkan savaşında olduğu gibi bağımsızlığını kazananlar sınırlarını genişletmek de isteyecekti; diğer yandan ise Çarlık Rusyası, İngiltere, Fransa ve İtalya imparatorlukta yeni imtiyazlar peşinde koşacaktı. 1877-78 Osmanlı-Rus savaşında Rus ordusu Yeşilköy'e kadar gelecek ve ancak İngiltere'nin müdahalesiyle İstanbul'u almayacaktı.

1914'te savaşa imparatorlukta ki yönetimi fiilen elinde bulunduran İttihat ve Terakki girdi. Girmeseydi tam olarak ne olurdu bilinemez ama savaşın imparatorluğu bulacağı kesindi.

Eekonomisi neredeyse batmış, hazine gelirleri emperyalist devletlere hacizli, zorlukla ayakta duran ama görünürde üç kıtaya yayılmış bir imparatorluğu kimse rahat bırakmaz. Dünyanın yeniden paylaşılmasının söz konusu olduğu bir savaşta neden bıraksınlar?

Osmanlı savaşa girmeseydi İngiltere ve Fransa Ortadoğu coğrafyasının tümünü ele geçirmezdi denilebilir mi?

Osmanlı savaşa girmeseydi Arapların bağımsızlık isteği olmazdı, denilebilir mi?

Çarlık Rusyası, Osmanlı savaşa girmemiş olsa bile Boğazlar üzerinde eskiden beri sürdürdüğü hak iddiasını gerçekleştirmeye yönelmez miydi?

İtalya Libya'yı imparatorluk bünyesinden zaten kopartmış, Osmanlı buradaki savaşı kaybetmişti. Osmanlı savaşa girmese bile İtalya'nın yeni isteklerde bulunmayacağı nasıl garanti edilebilirdi?

Osmanlı savaşa girmese bile savaş kaçınılmaz olarak onu bulacaktı.

Sonuç, İttihat ve Terakki'nin Alman emperyalizminin yanında savaşa girmesi kadar ağır mı olurdu, bilinemez, belki daha hafif olurdu ama her durumda imparatorluk ordusu yine savaşmak zorunda kalacaktı, yine büyük kayıp verecekti ve büyük miktarda toprak kaybedecekti. Üç kıtaya yayılmış, zorlukla ayakta duran bir imparatorluk savaşa girmemiş olsa bile ona dokunulmayacağını mı sanıyorsunuz?

Dokunulurdu ve kendini de yeterince savunamazdı, ordusunda bu güç bulunmuyordu.

Çanakkale savaşını örnek vermeyin. Bu savaştaki başarıda Alman subaylarının büyük rolü bulunuyor. Bu durum son on yılda Türkçede yayınlanan belgelerle iyice ortaya çıkarıldı. Osmanlı ordusu zaten Alman genelkurmayının denetimindeydi. Osmanlı 1914-1918 döneminde ne yapmışsa –Ermeni soykırımı dahil- bunun büyük oranda Almanların bilgi ve onayının dışında gerçekleşmiş olması düşünülemez.

İttihat ve Terakki'nin iki Alman zırhlısına Osmanlı bayrağı çekip Rus limanlarını bombalamasıyla savaşa girilmesi, imparatorlukta yoğun Alman nüfuzunun sonucudur da denilebilir. Osmanlı'nın şu veya bu ülkeye bağımlı olmayan nesi vardı ki?

İttihat ve Terakki'nin ilk işlerinden bir tanesi de İngiltere, Fransa ve Rusya'ya verilmiş imtiyazları kaldırmak olacaktı.

İttihat ve Terakki savaşa girilmeseydi bile imparatorluğa yönelik saldırı ve paylaşımın kaçınılmaz olduğunu gördü. Herkesin görebileceği bir şeyi gördü ve cevap olarak çılgınca bir savaşa girdi.

İmparatorluk savaşın dışında kalamazdı; o savaşa girmeseydi, savaş onu bulacaktı.

Savaşa koşar adım girilmeseydi bedel bu kadar ağır olmayabilirdi, ama yine de hafif olmayacaktı.

Dinci eğitimle yetişen kafa yapısı tarihi bu kadar anlayabiliyor.

Bu kafa yapısı bilgi sahibi olmaktan çok, kurnazdır ve sanır ki kurnazlıkla herkesi kandırabilir.

İşine gelen bilgiyi verip buradan genelleme yapar. Bilmeyen de sanır ki bilginin hepsi bu kadardır.

Dünyayı sadece kendine göre düşünür, başkası ne yapacaktır; dikkate almaz.

Abdülhamit en azından gerçekçiydi. İmparatorluğun çapını biliyordu ve büyük güçlere kafa tutmuyordu. Bu durum imparatorluğu kurtarmıyordu ama erimesi daha yavaş gerçekleşiyordu.

Abdülhamit'i göklere çıkaranlarda bulunmayan da bu gerçekçiliktir.

Kifayetsiz muhterisler. Uygun çapları yok ama ihtirasları sınır tanımıyor.